

DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS, JUSTITIE EN WERK

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN EN ARMOEDEBESTRIJDING, CULTUUR EN GELIJKE KANSEN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - voorontwerp besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van besluiten over jeugdhulp en jeugddelinquentierecht, wat betreft de time-out in gemeenschapsinstellingen en de subsidiëring van delictgerichte contextbegeleiding na kortverblijf
- Principiële goedkeuring

Samenvatting

Dit besluit schrappt de bepaling over de subsidie voor jeugdhulpvoorzieningen met een erkenning voor delictgerichte contextbegeleiding (DELCO) na kortverblijf. Het budget van DELCO na kortverblijf wordt structureel geheroriënteerd naar reguliere DELCO. Hierbij worden de middelen die op heden voorzien waren als rugzakfinanciëring voor delictgerichte contextbegeleiding na kortverblijf vanaf 1/1/2027 structureel geheroriënteerd voor uitstroom en gedeelde trajecten vanuit de gemeenschapsinstellingen.

De herschikking van de middelen laat toe deze efficiënter in te zetten binnen de reguliere DELCO, zonder bijkomende budgettaire meerkost.

Daarnaast schrappt dit besluit, in het kader van de opheffing van het aanbod time-out voor jeugdhulpvoorzieningen in de gemeenschapsinstellingen met ingang van 1 januari 2027, de verwijzing naar dit aanbod in het BVR tot inrichting van de gemeenschapsinstellingen en in het BVR integrale jeugdhulp. Voor de typemodule time-out buiten de gemeenschapsinstellingen wordt een maximale termijn van twee weken opgenomen, die eenmalig verlengbaar is.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld Opgroeien, ISE jeugdhulp:

- OD 1.1.6: "We creëren een samenhangend en toegankelijk jeugdhulpaanbod dat de effectiviteit en efficiëntie verhoogt en samenwerking bevordert";

- OD 1.1.8 :” Vanuit een gedeelde bevoegdheid samen inzetten op verdere uitvoering van het jeugddelinquentiedecreet”.

Beleidsveld Justitie en Handhaving:

- OD 4.8.2.: inzet op capaciteit.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

De Inspectie van Financiën heeft gunstig advies nr. RD/2026003713 gegeven op 17 september 2026. Met toepassing van artikel 31 §2 2° van het BVR VCO is voor dit dossier het gemotiveerd akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, niet vereist.

Het wetgevingstechnisch en taalkundig advies werd bekomen op 5 oktober 2026 en werd verwerkt in de tekst van het voorontwerp.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

1. Structurele verankering van budget voor DELCO na kortverblijf

De Vlaamse Regering besliste op 19 april 2024 om in een decretale rechtsgrond te voorzien om jongeren toe te vertrouwen aan een module kortverblijf in een afdeling binnen een gemeenschapsinstelling voor een periode van veertien dagen. Op 7 november 2025 werd het *Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 september 2022 tot uitvoering van het decreet van 15 februari 2019 betreffende het jeugddelinquentierecht, wat betreft de organisatie, samenstelling en werking van de afdelingen gesloten oriëntatie, gesloten begeleiding en de gesloten begeleiding van maximaal twee, vijf of zeven jaar in de gemeenschapsinstellingen, wat betreft de afdeling kortverblijf in de gemeenschapsinstellingen* aangenomen.

Het besluit voorzag in de uitwerking van het aanbod kortverblijf in de gemeenschapsinstellingen en de structurele financiering van de uitstroom na kortverblijf, in het bijzonder het aanbod delictgerichte contextbegeleiding (hierna: DELCO) na kortverblijf.

Op grond van dit besluit ontvangt elke voorziening, die erkend is om de typemodule DELCO aan te bieden en voorziet in een aanbod DELCO na uitstroom vanuit de afdeling kortverblijf in de gemeenschapsinstelling, jaarlijks een forfaitaire basissubsidie die overeenkomt met 36 begeleidingsmaanden. Een voorziening kan aanvullend per maand begeleiding per minderjarige een subsidie van 2221, 75 euro ontvangen voor de uitstroom van minderjarigen vanuit de afdeling kortverblijf in de gemeenschapsinstellingen. De verdeling van de aanvullende subsidie gebeurt proportioneel over de voorzieningen, vermeld in het eerste lid, op basis van het gemiddeld aantal jongeren dat is ingestroomd in het voorgaande kalenderjaar in de verschillende afdelingen van de gemeenschapsinstellingen per afdeling van elk gerechtelijk arrondissement.

2. Capaciteitsplan Gemeenschapsinstellingen 2026-2029

Na de transitie op 1 januari 2026 van een aantal bevoegdheden inzake jeugddelinquentie naar Agentschap Justitie en Handhaving, kregen de gemeenschapsinstellingen de opdracht om een

capaciteitsplan (2026-2029) op te stellen. In dat kader werd beslist om op 1 september 2026 het aanbod kortverblijf te concentreren in één afdeling in de Grubbe. Dit houdt een afbouw in van de afdelingen kortverblijf in de Zande (Wingene) en de Kempen (de Markt) in. Concreet daalt de capaciteit van 1 september 2026 van 31 plaatsen kortverblijf naar 9 + 2 plaatsen kortverblijf.

Deze aanzienlijke capaciteitsdaling leidt tot een verminderde uitstroom uit kortverblijf en bijgevolg tot een lagere instroom in het vervolgtraject DELCO na kortverblijf. Hierdoor daalt de behoefte aan middelen voor DELCO na kortverblijf drastisch, waardoor de keuze werd gemaakt om de opsplitsing tussen DELCO na kortverblijf en reguliere DELCO op te heffen. Hierbij verlaten we de complexiteit van een apart systeem en gaan we richting één module. Zo wordt DELCO hervormd en versterkt als onderdeel van een intensieve contextbegeleiding in het nieuwe erkennings- en subsidiëeringskader voor jeugdhulporganisaties. Deze vereenvoudiging wordt voorts gekoppeld aan actie 8 ("2.e") van Plan Jeugdhulp, d.i. "Versterking en optimalisering contextgerichte begeleiding en residentiële jeugdhulp" en wordt verder bekeken in het bredere verhaal en de verwachting rond vereenvoudiging van het systeem "erkenning en subsidiëring".

Het budget van DELCO na kortverblijf wordt op deze manier structureel geheroriënteerd naar reguliere DELCO. De middelen van 1.874.601 euro die op heden voorzien waren als rugzakfinanciering voor delictgerichte contextbegeleiding na kortverblijf zullen vanaf 1/1/2027 structureel geheroriënteerd worden voor uitstroom en gedeelde trajecten vanuit de gemeenschapsinstellingen. Zo is er een verschuiving van uitstroom na de module kortverblijf naar de modules gesloten oriëntatie en gesloten begeleiding van de gemeenschapsinstellingen.

Deerschikking van de middelen laat toe deze efficiënter in te zetten binnen de reguliere DELCO, zonder bijkomende budgettaire meerkost.

3. Opheffen maximumtermijn typemodule time-out in de gemeenschapsinstellingen

Het Vlaams Regeerakkoord 2024-2029 formuleert de volgende ambitie: "Om een vlotte door- en instroom te kunnen blijven garanderen zorgen we ervoor dat de capaciteit in de gemeenschapsinstellingen alleen gebruikt wordt voor jeugddelinquenten en dat verontrustende opvoedingssituaties niet langer 'vermoft' worden. Daarom schrappen we de time-outplaatsen voor jongeren in verontrustende situaties die momenteel nog in de gemeenschapsinstellingen bestaan, via een overgangstraject. In samenwerking met de minister van Welzijn wordt dat volledig opgevangen binnen de jeugdhulp".

De heroriëntering van time-out plaatsen uit de gemeenschapsinstelling naar de jeugdhulp is een verdere uitvoering van de principiële keuze om niet langer jongeren in een verontrustende situatie die geen delict hebben gepleegd op te nemen in de gemeenschapsinstellingen.

Op basis van wijzigingen aan het decreet integrale jeugdhulp zal een time-out in de gemeenschapsinstellingen niet langer mogelijk zijn. Daarom wordt ook de maximumtermijn voor deze typemodule, vermeld in artikel 86 van het besluit van de Vlaamse Regering betreffende de integrale jeugdhulp opgeheven. De bijhorende delegatie aan de minister om het aantal time-outplaatsen in de gemeenschapsinstellingen te bepalen, wordt eveneens opgeheven.

Ter vervanging van de opgeheven bepaling wordt een nieuw punt 10° toegevoegd aan artikel 86, §2, dat een nieuwe maximale termijn van twee weken oplegt voor de typemodule time-out, die buiten de gemeenschapsinstellingen zal uitgevoerd worden. Deze maximale termijn is éénmaal verlengbaar. Ten slotte wordt de bepaling in het besluit van de Vlaamse Regering van 5 april 2019 tot inrichting van de gemeenschapsinstellingen en tot uitvoering van diverse bepalingen van het decreet betreffende het jeugddelinquentierecht over de time-out opgeheven.

B. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 1

Dit artikel bevat de opheffing van de verwijzing naar time out in het besluit van de Vlaamse Regering betreffende de integrale jeugdhulp en van de bijhorende delegatie naar de minister. Het artikel bepaalt ook een nieuwe maximumtermijn voor de typemodule time-out, die buiten de gemeenschapsinstellingen zal uitgevoerd worden.

Artikel 2, 3 en 4

Dit artikel heft de verwijzingen naar de opdracht van de gemeenschapsinstellingen om een herstelgerichte time-out te organiseren op in het besluit van 5 april 2019.

Artikel 5

Dit artikel heft de paragraaf op die de subsidiëring van het aanbod delictgerichte contextbegeleiding na kortverblijf regelt. Deze subsidies worden niet langer voor dit aanbod gebruikt, maar worden structureel geheroriënteerd naar reguliere delictgerichte contextbegeleiding, waar zij zullen ingezet worden voor uitstroom en gedeelde trajecten vanuit de gemeenschapsinstellingen.

Artikel 6

Dit artikel bepaalt de datum van inwerkingtreding van dit besluit.

Artikel 7

Dit artikel bepaalt de bevoegde ministers voor de uitvoering van dit besluit.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Dit voorontwerp heeft geen budgettaire impact. De middelen die ingezet werden voor DELCO na kortverblijf worden ingezet voor reguliere delictgerichte contextbegeleiding. Deze verschuiving is budgetneutraal.

We verwijzen naar het gunstige advies met kenmerk RD/2025001981 van 12 juni 2025 en het begrotingsakkoord met kenmerk AO/2025001981 van 10 juli 2025 in dit dossier naar aanleiding van het initiële besluit van de Vlaamse Regering van 7 november 2025. De toegekende middelen zijn dezelfde middelen, het bedrag voorzien voor delictgerichte contextbegeleiding an sich blijft ongewijzigd.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Dit voorontwerp heeft geen impact op het personeel van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Dit voorontwerp heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen.

4 VERDER TRAJECT

Dit voorontwerp wordt voorgelegd voor advies bij de Raad van State.

Het voorontwerp is niet van strategisch belang, waardoor het advies van de Vlaamse Raad WVG niet vereist is.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van besluiten over jeugdhulp en jeugddelinquentierecht, wat betreft de time-out in gemeenschapsinstellingen en de subsidiëring van delictgerichte contextbegeleiding na kortverblijf;
- 2° de Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies van de Raad van State in te winnen, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk

Zuhal DEMIR

De Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen

Caroline GENNEZ